

AKTIVNA primjena Zakona o održivom gospodarenju otpadom



Prema novom Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, koji je na snazi već godinu dana postavljeni su određeni ciljevi koje je Hrvatska preuzela pristupnim pregovorima s Europskom unijom. Ciljevi vezani uz smanjenje odlaganja i povećanje recikliranja, a za što je preduvjet obavezno uvođenje primarnog odvajanja otpada, zatim sanacija postojećih odlagališta otpada i izgradnja centara za gospodarenje otpadom. Sva tri cilja su obvezne i ravnopravne sastavnice kojima je plan da se do kraja 2018. godine na području Hrvatske uspostavi cjeloviti sustav gospodarenja otpadom.

Izvodom iz predmetnog Zakona, sukladno čl. 28. ističemo da su jedinice lokalne samouprave na svom području dužne osigurati:

- ✓ javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- ✓ odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- ✓ sprečavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- ✓ provedbu državnog PGO i donošenje i provedbu svog PGO,
- ✓ provedbu izobrazno-informativne aktivnosti na svom području,
- ✓ provedbu akcija prikupljanja otpada.

U proteklom vremenu su jedinice lokalne samouprave bile upućene na novonastale obveze kao i na mogućnosti sufinanciranja od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u obliku nabave komunalnih spremnika, kontejnera, razne komunalne opreme kao i izgradnje reciklažnih dvorišta, a sve kako bi od 24. srpnja 2014. godine omogućili stanovništvu odvojeno skupljanje otpada. U proteklom vremenu, bilo je potrebno osigurati reciklažna dvorišta, zasebne kante ili bilo kakav drugi model uvođenja primarnog odvajanja, a

sve u cilju odvojenog sakupljanja i razvrstavanja sljedećih 7 iskoristivih komponenti otpada: papir, metal, staklo, plastika, tekstil, problematični otpad i glomazni otpad.

S ciljem kontrole navedene obveze, inspekcija zaštite okoliša je početkom mjeseca srpnja provjeravala stanje na terenu kako bi utvrdila poduzete mjere i napore koje su pojedine jedinice lokalne samouprave učinile na svom području. Provjeravana je realizacija u smislu: da li je izrađen Plan gospodarenja otpadom općine/grada, broj postojećih reciklažnih dvorišta i njihove lokacije kao i broj novoplaniranih reciklažnih dvorišta, broj postojećih i planiranih zelenih otoka, broj dodatnih spremnika i drugo.

Planovi gospodarenja otpadom koje je Županija, tijekom 2010. godine, iz usluge izradila za 13 općina, kao i Planovi koje su jedinice lokalne samouprave izradile samostalno, njih 11, propisali su osnovne mjere i način provođenja obveza čija se primjena danas očekuje prema novom Zakonu, iako su isti izrađeni prije stupanja na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13).

Općine i gradove ponovno upućujemo na korištenje sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost budući mnoge još uvijek nemaju ni posude za prikupljanje otpada kao ni dovoljan broj spremnika u sklopu „zelenih otoka“, a sredstva koja stoje na raspolaganju mogu znatno olakšati uređenje sustava odvojenog skupljanja iskoristivog otpada iz ukupne mase miješanog komunalnog otpada. Ujedno je potrebno napomenuti da su predviđene i određene mjere u slučaju prekršaja propisanih odredbi od strane inspekcije zaštite okoliša ukoliko općine/gradovi ne provode primarno odvajanje otpada te ukoliko komunalna poduzeća ne osiguraju građanima pristupačne načine za odvojeno sakupljanje otpada.

Kako bi sustav funkcionirao potrebno je građanima omogućiti potrebne spremnike te obavezno provoditi edukaciju, oglašavanja, tribine, a sve u cilju educiranja javnosti po pitanjima odvajanja otpada i pruženim im mogućnostima recikliranja iskoristivih sirovina. Edukacija je bitan element koji je potrebno redovito provoditi kako bi se svijest i navike građana promijenile, a sve u cilju održivog načina postupanja s otpadom.

Smanjite količinu otpada koji stvarate i ponovno koristite uporabljive predmete - mali savjeti

- 1. Koristite proizvode u ambalaži koju će te kasnije moći ponovo upotrijebiti (staklene boce i dr.),*
- 2. Koristite punjive baterije i dugotrajne štedne žarulje,*
- 3. Nemojte kupovati jednokratne proizvode (britvice, baterije, upaljače,..),*
- 4. Donirajte staru odjeću, igračke, obuću,*
- 5. Ponesite vlastitu platnenu torbu ili košaru*

Odsjek za zaštitu okoliša i zaštitu prirode